

คณะกรรมการการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights – AICHR

AICHR เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ ๑๔ ของกฎบัตรอาเซียน ที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ ในช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียน ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งให้ ดร.ศรีประภา เพชรมีศรี เป็นผู้แทนไทยใน AICHR โดยมีวาระ ๓ ปี ตั้งแต่ เดือนตุลาคม ๒๕๕๒ ถึง ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยผู้แทนไทยฯ มีความเป็นอิสระในการดำเนินนโยบาย โดยได้มีการศึกษาด้านนโยบายกับกระทรวงฯ เป็นระยะ ในช่วงที่ผ่านมา ผู้แทนไทยฯ ได้ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม (Promotion) เรื่องสิทธิมนุษยชนทั้งภายนอกประเทศ และภายในประเทศ

พัฒนาการและการดำเนินงานของ AICHR

AICHR ได้มีการประชุมไปแล้ว ๙ ครั้ง ในระยะแรกของการทำงาน AICHR ได้ใช้เวลาในการวางรากฐานการทำงานของ AICHR เพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ โดย (๑) การจัดทำ Guideline on the Operations of AICHR เพื่อกำหนดวิธีการดำเนินงานของ AICHR (๒) แผนงานกิจกรรม ๕ ปี (๒๐๑๐-๒๐๑๕) (๓) มีการหารือเกี่ยวกับการทำงานร่วมระหว่าง AICHR กับ ASEAN Commission for the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children (ACWC)

กิจกรรมของ AICHR ประกอบด้วย

๑. การศึกษาประเด็นสิทธิมนุษยชน ๑๑ ประเด็น ซึ่ง AICHR กำหนดทำการศึกษาปีละ ๒ ประเด็น โดยในช่วงแรกเป็นเรื่อง Corporate Social Responsibility and Human Rights เรื่อง Migration และ Right to Peace เป็นต้น
๒. การจัด Workshops ร่วมกับองค์กรภายนอก จนถึงบัดนี้ ได้จัด workshops ๓ ครั้ง (๑) Maternal Mortality ร่วมกับ UN Women (๒) Statelessness ร่วมกับ UNHCR และ (๓) เรื่อง ASEAN Human Rights Declaration ร่วมกับ OHCHR
๓. การยกร่างปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
๔. การจัดทำ Study of ASEAN blueprints from human rights perspectives
๕. การจัดอบรมระดับภูมิภาค ครั้งแรกจะจัดประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ เรื่อง Access to justice และครั้งที่สองจะจัดประมาณเดือนกันยายน Advanced program on human rights for the trainers การอบรมทั้งสองครั้งจะดำเนินการโดยผู้แทนไทยฯ
๖. การจัดทำสื่อเผยแพร่การทำงานของ AICHR ผ่าน website และ AICHR booklet
๗. การประชุมและสร้างปฏิสัมพันธ์กับองค์กรระหว่างประเทศ
  - การเยือนสหรัฐอเมริกา และ คณะกรรมการสิทธิแห่งรัฐอเมริกา (Inter-American Human Rights Commission) ระหว่างวันที่ ๑๔-๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งถือเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ครั้งแรกกับองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนทั้ง UN เช่น OHCHR, ECOSOC, UNDP, UNIFEM (ในขณะนั้น) UNHCR และองค์กรระหว่างรัฐบาลระดับภูมิภาค และกับองค์กรเอกชนระหว่างประเทศ เช่น Human Rights Watch, Amnesty International, Freedom House, Centre for Reproductive Rights, American Bar Association และ American University เป็นต้น ผลจาก

การเยือนครั้งนั้น นอกจากเป็นการเปิดโลกทัศน์ของ AICHR แล้ว ยังทำให้ AICHR เห็นความจำเป็นในการทำงานร่วมกับองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน หรือที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนอื่นๆ กับทั้งเริ่มหารือในเรื่องความสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับภาคประชาสังคม แม้ว่ามีบางประเทศจะยังไม่สะดวกใจก็ตาม

- การเยือนยุโรปด้วยการสนับสนุนของสหภาพยุโรป เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ AICHR ได้มีปฏิสัมพันธ์กับทั้งองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาคและองค์กรพัฒนาเอกชนทั้งระดับระหว่างประเทศและภูมิภาค (Council of Europe, European Human Rights Court, EU (Fundamental Rights Agency), OSCE, Front Line และอีกหลายองค์กร ซึ่งหารือได้เน้นความจำเป็นและความสำคัญของการมีส่วนร่วมขององค์กรต่างๆ รวมทั้งภาคประชาสังคม

การดำเนินงานในระดับชาติ ของผู้แทนไทยฯ ประกอบด้วย

๑. จัดการประชุมหารือเพื่อกับผู้มีส่วนได้เสียทั้งจากภาครัฐ ภาคประชาชน และภาควิชาการ ที่กระทรวงการต่างประเทศ เป็นระยะๆ รวม ๔ ครั้ง

๒. ได้จัดการสัมมนาและประชุมเพื่อปรึกษาหารือ (Road Show) เรื่อง กลไกเพื่อการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ ในปีที่ผ่านมา รวมทั้งหมด ๔ ครั้ง ที่ (๑) กรุงเทพฯ (๒) เชียงใหม่ (๓) นครพนม และ (๔) ระนอง

๓. การจัดทำ VCD เผยแพร่ความรู้เรื่องอาเซียน สิทธิมนุษยชนและ บทบาทของ AICHR และ สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย นอกจากนี้ การจัดทำคู่มือเรื่องสิทธิมนุษยชนและความรับผิดชอบทางสังคมของภาคธุรกิจ โดยเน้นความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน

๔. การจัดประชุมหารือเกี่ยวกับปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชนจำนวน ๖ ครั้ง ในภูมิภาคต่างๆ คือ ที่เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี ราชบุรี ตรัง และกรุงเทพฯ ตามลำดับ โดยความร่วมมือจากองค์กรเครือข่ายในแต่ละพื้นที่

กองอาเซียน ๑

กรมอาเซียน

สิงหาคม ๒๕๕๕